

Zihin Haritası veya Paradigma

Önemli bir toplantıda cep telefonuyla bağıra bağıra konuşan bir kişi garibinize gidiyorsa, paradigmanızı değiştirmeden onu değerlendirdiğiniz için, siz yanılıyorsunuzdur.

Önemli bir toplantıda cep telefonuyla bağıra bağıra konuşan bir kişi garibinize gidiyorsa, paradigmanızı değiştirmeden onu değerlendirdiğiniz için, siz yanılıyorsunuzdur.

Örneğin; trende giderken, bir baba, üç evladıyla oturup, sürekli ağlayan çocuklarına hiç, susun, demeden yolculuğa devam ettiğinde; siz ona ne gamsız adam, diyebilirsiniz. Ama sorsanız, belki de onlar hastaneden geliyorlardır ve bir saat önce çocukların anneleri ölmüştür ve eve dönüyorlardır.

Prof.Covey'in konuşmasını dinlemeye gelen annesi, arka sırada oturan iki kişinin toplantı boyunca sürekli konuştuklarını görerek, çok öfkelenmiş ve oğlumu küçümsüyorlar diyerek de çok üzölmüş. Yemek molasında oğluna, şunların kafasına çantamı indiresim geliyor, demiş. Oğlu: **“Anne o adam Finlandiyalı, burada simultane tercüme yok, mecburen tercümanı yanına oturttuk”** demiş.

Havaalanında aktarma yapmak isteyen yaşlı bir hanım, uçağının iki saat gecikmeli olduğunu öğrenince, dergiler ve bir kutu kurabiye alarak bekleme salonuna geçmiş. Yanındaki sehpayı da dergileri ve kurabiye kutusunu bırakarak, okumaya dalmış. Bir ara bakmış ki, yanındaki koltuğu oturan bir adam, sehpadaki kurabiye paketini açıyor

ve yemeye başlıyor. Kurabiyelerin kendisine ait olduğunu hissettirmek isteyen kadın, adama dik dik bakmış. Hatta canı o an istemediği halde, kutudan bir kurabiyeyi ağzına atmış. Her halde kurabiyelerin sahibinin kim olduğunu artık anlamıştır diye düşünürken, adam bir tane daha ağzına atmaz mı? Hemen kadın da bir tane daha atmış ve bir yarışma başlamış, adam bir tane, kadın bir tane. Sonuçta kutuda tek kurabiye kalmış, adam onu hızlıca kaparak ortadan bölmüş ve gülerek kadına ikram etmiş. O sırada, kadının uçağının alana indiği anonsu duyulmuş ve işlemler için kadın bankoya gitmiş. Pasaportunu çıkartmak için çantasını açtığı anda, ne görsün; kendi kurabiye paketi, hiç açılmamış olarak çantasında durmuyor mu? Meğer bunca zamandır adamın kurabiyesini yiyormuş. Tabii çok utanmış ama artık iş işten çoktan geçmiş.

Başkalarının düşünce ve davranışları hakkında hüküm verirken, elimizdeki veriler çoğu zaman yeterli olmuyor. Davranışların nedenini bilmeden çok yanlış yargılara varabiliyoruz.

Covey bu örnekleri: **“Aynı enformasyona farklı bakış, bizim davranışlarımızı belirler.”** diye özetliyor. Buradan yola çıkarak çözemediğimiz sorunlar için, paradigma (zihin haritası) değiştirmenin gereğini vurguluyor ve Einstein’ın bir sözünü anımsatıyor: **”Karşılaştığınız sorunları, o sorunları yarattığınız düşünce düzleminde kalarak çözemezsiniz.”**

Çoğumuzun zaman zaman yaptığı gibi, “**sorunların içinde kaybolmak**” yerine, paradigma değiştirmeyi başarıp, sorunlara farklı biçimde yaklaşabilenler, o sorunu aşma şansını da yakalıyorlar. Zaten sorunlarımızı dostlarımızla paylaşmamızın nedenlerinden biri de, farklı bir bakışın, bize farklı davranabilme kapısı aralama ihtimali değil midir?

ÇÖZÜMSÜZ gibi gördüğünüz sorunlar konusunda PARADİGMA değiştirmenin önemi çok büyüktür. Aslında hayatımızı, başarıımızı, mutluluğumuzu belirleyen bizim kendi davranışlarımızdır. Başımıza gelen her şeyle onlara verdiğimiz tepki ve yanıt arasında geniş bir hareket alanı vardır...

Stephan R. Covey – Etkili İnsanların 7 Alışkanlığı
(Alıntıdır)